

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра фізичної та реабілітаційної медицини
Кафедра нервових хвороб

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної
програми «Терапія та реабілітація»
«28» листопада 2024 року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради Навчально-наукового
медичного інституту
Протокол від 29 листопада 2024 р. № 4

СИЛАБУС

КЛІНІЧНИЙ ЕРГОТЕРАПЕВТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРИ
МУЛЬТИСИСТЕМНІЙ ПАТОЛОГІЇ

обов'язкова

(редакція з урахуванням оновлення ОП «Терапія та реабілітація», відповідно
вимог Стандарту, згідно Наказу МОН України від 30.10.2024р. №1549)

рівень вищої освіти
галузь знань
Спеціальність
Спеціалізація
освітня кваліфікація

професійна кваліфікація
форма навчання
курс та семестр вивчення
навчальної дисципліни

другий (магістерський)
22 Охорона здоров'я
227 Терапія та реабілітація
227.02 Ерготерапія
магістр терапії та реабілітації за
спеціалізацією 227.02 Ерготерапія
Ерготерапевт
денна
II курс, 4 семестр

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри
фізичної та реабілітаційної медицини
Протокол від 27 листопада 2024 р. № 6

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри нервових хвороб
Протокол від 27 листопада 2024 р. № 6

Полтава – 2024

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Скріннік Євгенія Олександрівна, к. пед. н., доцент Жамардїй Валерій Олександрович, д. пед. н., доцент Клеценко Людмила Василівна, к. пед. н., доцент Таряник Катерина Анатоліївна, д. мед. н., доцент
Профайл викладача (викладачів)	ye.skrinnik@pdmu.edu.ua v.zhamardii@pdmu.edu.ua k.tarianyk@pdmu.edu.ua
Контактний телефон	(0532)69-70-94 Кафедра фізичної та реабілітаційної медицини
E-mail:	https://sport-health.pdmu.edu.ua/ https://ndiseases.pdmu.edu.ua/
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://sport-health.pdmu.edu.ua/ https://ndiseases.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – 6/180, із них:

Практичні (семінари) (год.) – 60

Самостійна робота (год.) – 120

Вид контролю – ПМК.

Політика навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни «Клінічний ерготерапевтичний менеджмент при мультисистемній патології» визначається політикою Університету та кафедр щодо організації освітнього процесу. При опануванні дисципліни ми дотримуємося Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/departement-npr/normativni-dokumenti> та Правил внутрішнього розпорядку для здобувачів вищої освіти Полтавського державного медичного університету <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/departement-npr/normativni-dokumenti>.

Особливістю навчання на кафедрах є використання різних навчальних баз для відпрацювання практичних аспектів дисципліни в контексті реальних професійних ситуацій, проведення лекцій в кафедральних аудиторіях із забезпеченням інтерактивної взаємодії та можливості

зарахування результатів неформальної освіти.

Кафедрами створене якісне та безпечне освітнє середовище: лекції читаються в аудиторіях, які оснащені мультимедійними проєкторами; практичні заняття проходять на базах:

КП «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М. В. Скліфосовського Полтавської обласної ради»;

КП «2-А МКЛ ПМР»;

КП Полтавський обласний клінічний медичний кардіоваскулярний центр Полтавської обласної ради;

ТОВ «ОРТОПЕД», що дає змогу здобувачам освіти долучитися на практиці до майбутньої професійної діяльності.

Звертаємо увагу! Здобувачам освіти необхідно:

- виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану;
- в обов'язковому порядку відвідувати всі види навчальних занять, передбачені навчальним планом;
- завчасно приходити на заняття;
- відповідати правилам дрес-коду учасників освітнього процесу;
- дотримуватись правил техніки безпеки;
- вимикати телефон під час занять;
- не залишати заняття без дозволу викладача;
- глибоко та всебічно оволодіти знаннями та вміннями, котрі будуть необхідні майбутньому працівнику високої кваліфікації;
- бути комунікативними та відкритими до знань

Для успішного засвоєння дисципліни необхідно систематично готуватися до практичних занять, виконувати практичні завдання, опрацьовувати теми, що рекомендовані для самостійного вивчення, брати активну участь в обговоренні теми заняття в аудиторії. Ми цінуємо старанність, активність, швидкість та креативність мислення, наполегливість в навчанні.

Викладання освітньої компоненти в умовах військового стану, може здійснюватися за допомогою технологій дистанційного навчання, а саме з використанням платформи Zoom.

Академічна доброчесність є фундаментом сталого розвитку вищої освіти та моральним імперативом для її подальшого вдосконалення. Ми дотримуємося політики академічної доброчесності, визначеної Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету https://pdmu.edu.ua/storage/ft_foreign_students/docs/5q5W0nG8rkYIrDfmiipiyhkfZmkmbVKRR7Pdjrjvh.pdf і просимо взаємності.

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти включає:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації (наприклад, окрім випадків дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття);
- списування під час контролю знань заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів);
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку кафедри, бути толерантними, доброзичливим и та виваженими у спілкуванні з викладачами та співробітниками кафедри, медичним персоналом закладу охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

Політика дедлайну та відпрацювання здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з Регламентом електронного відпрацювання студентами пропущених занять і незадовільних оцінок, що затверджені у закладі вищої освіти;
- роботи, які здає здобувач вищої освіти з порушенням терміну без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від максимальної, наприклад, практичні навички);
- перескладання ПМК з метою підвищення оцінки не допускається, окрім ситуацій невиконання програми дисципліни або неявки на підсумковий контроль.

Вивчення модуля передбачає самостійну роботу здобувача вищої освіти, яка регламентована Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті.

Оцінювання результатів навчання проходить прозоро і відкрито. Керуємося Положенням про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті.

Якщо здобувач освіти не згодний з результатами оцінювання, він має право скористатися рекомендаціями Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти.

Зі всіма наведеними документами можна ознайомитися за посиланням: <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>.

Кафедрою визнаються результати, отримані шляхом неформальної освіти. Процедура визначено Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Полтавському державному медичному університеті: https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/fKBks6cPo5jzq0brID6eI7LKTEAcqmrjdrewYFvL.pdf. Кафедра рекомендує здобувачам освіти ознайомитися із онлайн платформами: <http://portal.phc.org.ua/en/>; <https://academy.nszu.gov.ua/>; <https://prometheus.org.ua/>; <https://members.physio-pedia.com/>.

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Клінічний ерготерапевтичний менеджмент при мультисистемній патології» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти є поглибленим університетським курсом, адаптованим до потреб сучасної реабілітації пацієнтів із поєднаними ураженнями різних систем організму та мультиморбідністю. Курс спрямований на формування у здобувачів цілісного бачення ерготерапевтичного менеджменту, розвиток здатності до комплексного аналізу стану пацієнта, планування, організації, координації та оцінювання ерготерапевтичних втручань на різних етапах реабілітаційного маршруту.

Дисципліна передбачає набуття спеціальних знань, умінь і навичок, а також загальних та фахових компетентностей, пов'язаних з організацією ерготерапевтичної допомоги пацієнтам із мультисистемною патологією, розумінням ролі ерготерапевта в мультидисциплінарній команді, застосуванням клієнтоцентрованого, біопсихосоціального та доказового підходів в умовах складних клінічних ситуацій. У процесі навчання здобувачі ознайомлюються з моделями реабілітаційного та клінічного менеджменту, принципами побудови реабілітаційного маршруту, алгоритмами планування й координації втручань, особливостями взаємодії між рівнями медичної та реабілітаційної допомоги, а також з інструментами моніторингу ефективності програм ерготерапії.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є принципи, моделі, технології та інструменти клінічного ерготерапевтичного менеджменту при мультисистемній патології, зосереджені на поглибленому клінічному

оцінюванні пацієнта, побудові та корекції індивідуальних програм ерготерапії, а також способах інтеграції результатів клінічного й заняттєвого оцінювання, клінічних настанов, індивідуального контексту пацієнта та його життєвих пріоритетів у планування, реалізацію й аналіз ерготерапевтичних втручань у конкретних клінічних випадках.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити. Дисципліна «Клінічний ерготерапевтичний менеджмент при мультисистемній патології» базується на результатах навчання, досягнутих на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія» або суміжними спеціальностями. Вона спирається на знання «Етика та комунікація у професійній діяльності», «Комунікативні стратегії англійської мови», «Ерготерапевтичний менеджмент в акушерстві та гінекології», «Клінічний ерготерапевтичний менеджмент в акушерстві та гінекології», «Ерготерапевтичний менеджмент при мультисистемній патології».

Постреквізити. Вивчення дисципліни «Клінічний ерготерапевтичний менеджмент при мультисистемній патології» забезпечує послідовність і взаємозв'язок із клініко-профільними дисциплінами магістерської програми: «Правове та антикорупційне забезпечення професійної діяльності», «Тактична медицина», «Ерготерапевтичний менеджмент при травмах, політравмах», «Ортезування та протезування в ерготерапевтичній практиці», «Ерготерапевтичний менеджмент при мультисистемній патології», «Клінічний ерготерапевтичний менеджмент у геронтології та геріатрії», «Клінічний ерготерапевтичний менеджмент у педіатрії» та кваліфікаційною (магістерською) роботою.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Клінічний ерготерапевтичний менеджмент при мультисистемній патології» є формування цілісної системи знань про особливості клінічного ведення пацієнтів із мультисистемною патологією, розвиток клінічного мислення ерготерапевта, здатності до поглибленого аналізу клінічної та заняттєвої ситуації, планування, реалізації й корекції ерготерапевтичних втручань на засадах клієнтоцентрованого, біопсихосоціального та доказового підходів.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення з клінічними особливостями мультисистемної патології та мультиморбідності, закономірностями їх впливу на функціонування, заняттєву діяльність і участь пацієнта;
- формування навичок структурованого клінічного та ерготерапевтичного оцінювання, інтерпретації отриманих даних з урахуванням поєднаних порушень і контексту життя пацієнта;

- розвиток умінь застосовувати клінічне міркування для вибору цілей, методів ерготерапевтичних втручань, допоміжних засобів та адаптації діяльності при мультисистемній патології;
- оволодіння принципами планування, реалізації та корекції індивідуальних програм ерготерапії на основі моніторингу результатів і доказової бази;
- удосконалення комунікативних і міжпрофесійних компетентностей, необхідних для пояснення клінічних рішень пацієнтові, його родині та взаємодії з членами мультидисциплінарної команди.

Компетентності та результати навчання, згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна

Компетентності згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна

Інтегральна:

ІК. Здатність розв'язувати автономно та у міжпрофесійному контексті складні спеціалізовані задачі та проблеми, пов'язані з функціонуванням та обмеженнями життєдіяльності окремих осіб, груп та популяцій, зокрема порушеннями заняттєвої активності, заняттєвої участі та ефективною взаємодією осіб, груп та популяцій з середовищем їх життєдіяльності; провадити практичну, адміністративну, наукову, інноваційну та освітню діяльність у ерготерапії.

Загальні:

ЗК 01. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 05. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 06. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 07. Здатність працювати автономно.

ЗК 09. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні:

СК 01. Здатність застосовувати передові знання та високий рівень критичного мислення щодо складних взаємозв'язків між людиною, її здоров'ям, заняттєвою активністю та добробутом, популяризувати здоровий спосіб життя для окремих осіб, груп, популяцій та спільнот на засадах заняттєвої та соціальної справедливості.

СК 02. Здатність оцінювати і визначати вплив особистих факторів, функцій і структур організму, факторів середовища на заняттєву активність і участь окремих осіб, груп, популяцій та спільнот.

СК 03. Здатність ефективно застосовувати передові знання теорії ерготерапії, критичний аналіз та рефлексивне мислення для планування, організації та реалізації процесу ерготерапії окремих осіб, груп, популяцій та спільнот.

СК 04. Здатність ефективно застосовувати науково-обґрунтовані підходи та методи планування і реалізації клієнто-орієнтованих та заняттєво-орієнтованих втручань з метою уможливлення заняттєвої активності, участі та заняттєвої справедливості стосовно окремих осіб, груп, популяцій та спільнот.

СК 05. Здатність вибирати або виготовляти на основі оцінювання, налаштовувати та навчати пацієнта/клієнта користуватися допоміжними засобами реабілітації для покращення заняттєвої участі, функціональної мобільності та пересування у громаді.

СК 06. Здатність оцінювати та адаптовувати фактори середовища, створювати безпечне і доступне середовище життєдіяльності окремих осіб, груп, організацій, популяцій та спільнот на засадах ергономічного та універсального дизайну.

СК 07. Здатність застосовувати поглиблені знання та критичне розуміння наукового процесу, застосовувати етичні принципи, усталені та новітні дослідницькі методології та парадигми для систематичного збору, критичного оцінювання, звітування та інтеграції даних наукових досліджень у практичну діяльність.

СК 08. Здатність застосовувати поглиблені знання і розуміння норм, процесів і навичок щодо супервізії асистентів ерготерапевта, професійної та міжпрофесійної співпраці на засадах національних регуляторних документів.

СК 09. Здатність застосовувати поглиблені знання та навички менеджменту, лідерства, фінансового планування та маркетингу для ефективної організації та оптимізації процесу надання реабілітаційної допомоги окремим особам, групам, популяціям та спільнотам.

СК 10. Здатність вирішувати складні етичні дилеми на основі поглибленого розуміння законодавчих норм та правил професійної діяльності для вирішення заняттєвих проблем окремих осіб, груп, популяцій чи спільнот, пропагувати етичні стандарти та цінності ерготерапії.

СК 11. Здатність застосовувати високоспеціалізовані знання і навички професійного та академічного спілкування, для ефективної передачі інформації про ерготерапію та результати ерготерапії як у рамках

міждисциплінарної взаємодії, так і у широкому національному та міжнародному контексті.

СК 12. Здатність ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг, включаючи консультативні послуги, на різних етапах надання реабілітаційної допомоги як у закладах охорони здоров'я, так і в закладах освіти, соціальної політики та соціального захисту.

СК 13. Здатність здійснювати критичну саморефлексію на високому рівні, вдосконалювати професійну ідентичність, визначати потреби і стратегії для поглиблення власних професійних знань з ерготерапії та її процесу на основі національних вимог до безперервного професійного розвитку та демонструвати самостійне, автономне навчання на національному та міжнародному рівнях.

Програмні результати навчання, згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна

ПРН 01. Застосовувати передові знання та високий рівень критичного мислення щодо складних взаємозв'язків між людиною, її фізичним, психічним і соціальним здоров'ям, заняттєвою активністю та добробутом, сприяти популяризації здорового способу життя для окремих осіб, груп, популяцій і спільнот на засадах заняттєвої та соціальної справедливості.

ПРН 02. Здійснювати клієнтоорієнтоване оцінювання заняттєвих потреб окремих осіб, груп, популяцій і спільнот та визначати доцільність, інтенсивність та обсяг рекомендованих заходів ерготерапії.

ПРН 03. Оцінювати характер та ступінь впливу особистих факторів, структур і функцій організму, факторів фізичного, соціального, політичного, культурного та інституційного середовища та соціальних детермінант здоров'я на заняттєву активність та участь окремих осіб, груп, популяцій і спільнот.

ПРН 04. Ефективно застосовувати передові знання теорії ерготерапії, рефлексивне мислення та критичний аналіз моделей (occupational therapy models) та рамок практики ерготерапії (frames of reference of occupational therapy), заснованих на доказах, для вибору оптимальних стратегій оцінювання, планування, реалізації та оцінки результатів ерготерапії.

ПРН 05. Формулювати та документувати цілі і результати програми ерготерапії або складові індивідуальної програми реабілітації у співпраці з пацієнтом/клієнтом, пояснювати методи ерготерапевтичних втручань та вносити дані до електронних систем.

ПРН 06. Розробляти, проводити та коригувати програми ерготерапії або складові індивідуальної програми реабілітації на основі аналізу результатів ерготерапевтичного оцінювання та/або втручання у співпраці з

пацієнтом/клієнтом та надавати рекомендації стосовно продовження або завершення реабілітації.

ПРН 07. Застосовувати науково-обґрунтовані підходи у виборі методів, стратегій та інструментів для реалізації заняттєво орієнтованих втручань з метою уможливлення заняттєвої активності, участі та заняттєвої справедливості стосовно окремих осіб, груп, популяцій та спільнот.

ПРН 08. Враховувати засади заняттєвої та соціальної справедливості для планування процесу ерготерапії у широких, спеціалізованих та нових сферах практичної діяльності з метою вирішення комплексних заняттєвих проблем окремих осіб, груп та популяцій.

ПРН 09. Оцінювати та обґрунтовувати потребу, призначати, налаштовувати, проектувати, виготовляти та модифікувати допоміжні засоби реабілітації, включаючи ортези, для покращення заняттєвої участі у сферах самообслуговування, продуктивності (роботи чи навчання), дозвілля (гри), функціональної мобільності, користування громадським транспортом та водіння автомобіля.

ПРН 10. Навчати безпечному та ефективному користуванню допоміжними засобами реабілітації, включаючи ортези та протези для покращення для покращення заняттєвої участі у сферах самообслуговування, продуктивності (роботи чи навчання), дозвілля (гри), функціональної мобільності, користування громадським транспортом та водіння автомобіля.

ПРН 11. Оцінювати та адаптовувати фактори середовища, створювати безпечне і доступне середовище проживання, навчання та праці окремих осіб, груп людей, організацій та популяцій на засадах ергономічного та універсального дизайну з метою покращення заняттєвої участі та збільшення функціональної незалежності окремих осіб, груп людей, організацій та популяцій.

ПРН 12. Застосовувати у практичній діяльності інформацію з наукових джерел, інтегруючи її з цінностями та бажаннями клієнта та особливостями контексту практичної діяльності, для обґрунтування рішень щодо організації процесу ерготерапії для окремих осіб, груп людей, організацій та популяцій.

ПРН 13. Застосовувати усталені та новітні дослідницькі методи для планування, проведення аналізу та звітування про результати наукових досліджень у сфері ерготерапії з урахуванням актуальних суспільних та професійних викликів, етичних стандартів, відповідальності за розповсюдження та трансляцію наукових знань у різних контекстах професійної практичної діяльності.

ПРН 14. Застосовувати поглиблені знання і розуміння норм, процесів і навичок щодо супервізії асистентів ерготерапевта та ерготерапевтів,

професійної та міжпрофесійної співпраці на засадах національних регуляторних документів.

ПРН 15. Виконувати обов'язки супервізора асистентів ерготерапевта та ерготерапевтів у практичній діяльності на засадах національних регуляторних документів.

ПРН 16. Знати межі професійної компетентності ерготерапевта, сфери практичної діяльності фахівців інших спеціальностей, оцінювати потребу та знати механізми скерування клієнтів/пацієнтів до фахівців інших спеціальностей.

ПРН 17. Визначати, аналізувати та оцінювати вплив контекстуальних чинників, регуляторних документів, соціоекономічних, політичних, географічних та демографічних факторів, динаміки міжособистісної командної взаємодії на процес надання реабілітаційних послуг.

ПРН 18. Застосовувати поглиблені знання та навички менеджменту, лідерства, стратегічного планування та маркетингу для генерування інноваційних підходів та підприємницьких рішень до організації та оптимізації процесу надання реабілітаційної допомоги окремим особам, групам, популяціям чи спільнотам.

ПРН 19. Застосовувати поглиблене розуміння законодавчих норм та правил професійної діяльності, реабілітаційних маршрутів для вирішення заняттєвих проблем окремих осіб, груп чи популяцій.

ПРН 20. Брати на себе відповідальність за визначення та ефективно вирішення складних етичних дилем, демонструвати доброчесність і відповідальність, сприяти створенню антикорупційного середовища, пропагувати стандарти доброчесності, ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції, відстоювати етичні стандарти та цінності ерготерапії.

ПРН 21. Здатність пропагувати цінності та філософію ерготерапії, відстоювати інтереси професії, передавати інформацію стосовно процесу ерготерапії, пояснювати сенс та внесок ерготерапії та науки про заняттєву активність в загальне благополуччя та добробут суспільства.

ПРН 22. Ефективно і вчасно документувати процес і результати різних форм ерготерапевтичних послуг, включаючи консультативні послуги у різних сферах професійної діяльності ерготерапевта та у спосіб, зрозумілий для клієнтів/пацієнтів, представників сфери охорони здоров'я, освіти, соціальної політики, соціального захисту та інших стейкхолдерів.

ПРН 23. Здатність безперервно вдосконалювати високий професійний рівень для поглиблення власних знань ерготерапії та її процесу на основі національних вимог до безперервного професійного розвитку та

демонструвати самостійне, автономне навчання на національному та міжнародному рівнях.

ПРН 28. Надавати послуги у сфері ерготерапії окремим категоріям населення незалежно від політичних, релігійних, гендерних та інших переконань, етнічного, соціального та національного походження.

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- клінічні особливості мультисистемної патології та мультиморбідності, їх вплив на функціонування, заняттєву діяльність і участь пацієнта;
- принципи клієнтоцентрованого, біопсихосоціального та доказового підходів і їх інтеграцію в клінічне оцінювання, постановку цілей і планування ерготерапевтичних втручань у складних клінічних випадках;
- засади міжпрофесійної взаємодії в клінічному процесі, розподіл ролей між членами мультидисциплінарної команди, основні підходи до клінічного менеджменту ризиків і забезпечення безпеки пацієнта;
- критерії оцінювання ефективності та якості індивідуальних ерготерапевтичних програм при мультисистемній патології, принципи клінічного моніторингу та документування.

вміти:

- аналізувати клінічні й реабілітаційні ситуації у пацієнтів із мультисистемною патологією, виявляти ключові проблеми, потреби, обмеження та ресурси, формувати клінічні висновки;
- проводити структуроване клінічне й ерготерапевтичне оцінювання, інтегрувати дані обстежень, наукові докази, індивідуальний контекст, цінності й пріоритети пацієнта в логіку клінічних рішень;
- планувати й коригувати індивідуальну програму ерготерапії з урахуванням мультиморбідності, динаміки стану та відповіді пацієнта на втручання;
- координувати клінічні ерготерапевтичні втручання в складі мультидисциплінарної команди, ефективно комунікувати з фахівцями різних профілів, пацієнтом та його родиною;
- аргументовано презентувати й захищати власні клінічні рішення, здійснювати рефлексію результатів ерготерапевтичної програми, виявляти проблемні зони клінічного менеджменту та планувати їх удосконалення.

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на занятті

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. <u>Клінічний ерготерапевтичний менеджмент при мультисистемній патології</u>		
1.	Клінічний ерготерапевтичний менеджмент при мультисистемній патології та його роль у сучасній системі реабілітації	6
2.	Мультисистемна патологія і мультиморбідність як виклик для клінічного мислення ерготерапевта	6
3.	Біопсихосоцічна модель, МКФ і побудова клінічного профілю пацієнта з мультисистемною патологією	6
4.	Структуроване клінічне та ерготерапевтичне оцінювання при мультисистемній патології	6
5.	Постановка реабілітаційних цілей і планування індивідуальної клінічної програми ерготерапії	6
6.	Клінічний вибір ерготерапевтичних втручань при неврологічній мультисистемній патології	6
7.	Клінічний вибір ерготерапевтичних втручань при кардіопульмональній та метаболічній мультипатології	6
8.	Особливості клінічного ерготерапевтичного менеджменту геріатричних пацієнтів з поліморбідністю	6
9.	Менеджмент втоми, болю, ризику падінь та інших ускладнень у клінічній ерготерапевтичній практиці	6
10.	Доказовий підхід у клінічному ерготерапевтичному менеджменті при мультисистемній патології	6
Усього годин		60

Самостійна робота

№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	100
2	Підготовка до контролю практичних навичків	10
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю	10
Усього годин		120

Індивідуальні завдання включають огляд наукової та методичної літератури відповідно до тематики практичних занять; участь у науково-дослідній роботі.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до підсумкового модульного контролю

1. Поняття мультисистемної патології та мультиморбідності, їх вплив на функціонування, заняттєву діяльність і участь пацієнта.
2. Біопсихосоцічна модель і Міжнародна класифікація функціонування (МКФ) як основа побудови клінічного профілю пацієнта з мультисистемною патологією.
3. Структура клінічного й ерготерапевтичного оцінювання при мультисистемній патології
4. Роль клінічного інтерв'ю та аналізу медичної документації у формуванні ерготерапевтичного бачення клінічного випадку.
5. Проблемний список у клінічному менеджменті: принципи формування, пріоритизація проблем і зв'язок із плануванням втручань.
6. Принципи постановки реабілітаційних цілей у пацієнтів із мультиморбідністю, зв'язок цілей із проблемним списком та пріоритетами пацієнта.
7. Види ерготерапевтичних втручань (відновні, компенсаторні, освітні, середовищні) та їх поєднання в клінічній програмі при мультисистемній патології.
8. Особливості клінічного ерготерапевтичного менеджменту при неврологічній мультисистемній патології (інсульт, нейродегенеративні захворювання тощо).
9. Особливості клінічного ерготерапевтичного менеджменту при кардіопульмональній та метаболічній мультипатології (серцево-судинні хвороби, ХОЗЛ, діабет).

10. Ерготерапевтичний менеджмент геріатричних пацієнтів із поліморбідністю: концепція крихкості, падіння, когнітивні порушення, роль родини й доглядачів.

11. Менеджмент втоми, болю та інших симптомів у клінічній ерготерапевтичній практиці при мультисистемній патології.

12. Поняття клінічного ризику в ерготерапії, основні види ризиків (падіння, перевантаження, загострення хронічних станів) та підходи до їх профілактики.

13. Навчання пацієнта та родини в контексті клінічного ерготерапевтичного менеджменту: виявлення освітніх потреб, принципи ефективної комунікації.

14. Доказовий підхід у клінічному ерготерапевтичному менеджменті: використання клінічних настанов, систематичних оглядів і результатів досліджень у прийнятті рішень.

15. Показники та критерії оцінювання ефективності індивідуальної клінічної програми ерготерапії при мультисистемній патології.

16. Рефлексія клінічної практики ерготерапевта: типові помилки в клінічному менеджменті при мультисистемній патології та шляхи їх профілактики й корекції.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю

1. Проводити структуроване клінічне інтерв'ю з пацієнтом із мультисистемною патологією, враховуючи соматичний, психоемоційний та соціальний статус. Збирати й аналізувати медичну документацію для формування клінічного профілю пацієнта.

2. Використовувати базові стандартизовані шкали та опитувальники для оцінювання функціонування, участі та якості життя при мультисистемній патології.

3. Проводити ерготерапевтичне оцінювання повсякденної діяльності з фіксацією обмежень, ресурсів і потреб у підтримці.

4. Формувати проблемний список пацієнта, виділяти ключові клінічні та ерготерапевтичні проблеми, визначати їх пріоритетність.

5. Постановлювати довгострокові та короткострокові реабілітаційні цілі за принципами SMART з урахуванням пріоритетів і мотивації пацієнта.

6. Розробляти індивідуальний план клінічної програми ерготерапії (цілі, завдання, методи, інтенсивність, тривалість) для пацієнтів із мультиморбідністю.

7. Обирати та комбінувати відновні, компенсаторні, освітні та

середовищні ерготерапевтичні втручання для конкретного клінічного випадку.

8. Проводити заняття з ерготерапії з урахуванням толерантності до навантаження, втоми, болю, ризику падінь та інших клінічних обмежень.

9. Планувати й реалізовувати заходи з адаптації діяльності та середовища (модифікація завдань, підбір допоміжних засобів, реорганізація простору).

10. Навчати пацієнта стратегіям енергозбереження, самоменеджменту болю, планування активності й відпочинку в умовах мультисистемної патології.

11. Проводити освітні міні-сесії для членів родини та неформальних доглядачів щодо безпечного догляду, підтримки самостійності й участі пацієнта.

Методи навчання

- **Вербальні.** Основними видами словесної передачі знань у процесі вивчення дисципліни «Клінічний ерготерапевтичний менеджмент при мультисистемній патології» є: пояснення (розкриття ключових понять мультисистемної патології, мультиморбідності, реабілітаційного маршруту, ролі ерготерапевта в менеджменті випадку), проблемний виклад (аналіз складних клініко-реабілітаційних ситуацій з акцентом на варіанти організації допомоги, розподіл ролей, управління ризиками), розповідь (опис реальних прикладів ведення пацієнтів з мультиморбідністю, успішних моделей координації допомоги), навчальна дискусія та бесіда (обговорення менеджерських рішень, етичних і організаційних дилем, взаємодії з командою та родиною пацієнта). Вербальні методи спрямовані на формування системного бачення ерготерапевтичного менеджменту, розуміння місця ерготерапевта в мультидисциплінарній системі допомоги та логіки прийняття управлінських рішень.
- **Наочні.** До цієї групи належать: демонстрація схем і моделей реабілітаційного маршруту пацієнта з мультисистемною патологією (етапи, рівні допомоги, точки переходу), візуалізація алгоритмів планування та координації програми ерготерапії, використання презентацій, таблиць, діаграм, клінічних карт і шаблонів реабілітаційного плану, прикладів менеджерської документації, а також відеоматеріалів із розбором реальних або симульованих випадків координації допомоги. Залучаються цифрові ресурси (онлайн-платформи, інтерактивні алгоритми, електронні форми планів). Наочні

матеріали супроводжуються словесним коментарем, що підкреслює зв'язок між даними оцінювання, формулюванням цілей, вибором стратегії втручання, розподілом ролей у команді та контролем якості програми.

- **Практичні.** Методи практичного навчання включають: розбір і моделювання клініко-менеджерських випадків при мультисистемній патології, виконання завдань з побудови індивідуального реабілітаційного маршруту та програми ерготерапії (від збору інформації до визначення пріоритетів і плану дій), постановку SMART-цілей для різних етапів реабілітації, розробку структурованих планів втручання і графіків їх реалізації. Використовуються рольові ігри та симуляції міжпрофесійної взаємодії, підготовка та презентація комплексного менеджерського кейсу. Суть методів полягає у багаторазовому відпрацюванні аналізу випадку, аргументації організаційних і клінічних рішень, рефлексії власної менеджерської позиції, що сприяє формуванню стійких навичок ерготерапевтичного менеджменту при мультисистемній патології.

Форми і методи оцінювання

- індивідуальний контроль;
- груповий контроль;
- фронтальний контроль;
- усний контроль;
- тестовий контроль;
- практична перевірка;
- самоконтроль.

Система поточного та підсумкового контролю

Оцінювання результатів навчання здійснюється на принципах об'єктивності, систематичності та системності, плановості, єдності вимог, відкритості, прозорості, доступності та зрозумілості методики оцінювання, з урахуванням індивідуальних можливостей здобувачів вищої освіти.

Контрольні заходи з дисципліни «Клінічний ерготерапевтичний менеджмент при мультисистемній патології» включають поточний та підсумковий контроль, які регламентуються «Положенням про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті».
https://pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/NMQ6RVrpAGYuKpw1JoSJJaApnMMMwbKdxQN9FC2hu.pdf

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять та спрямований на перевірку засвоєння теоретичних знань. Викладач оцінює успішність кожного здобувача вищої освіти відповідно до тематичного плану у формі усного опитування, виконання письмових завдань, тестових завдань.

Дисципліна «Клінічний ерготерапевтичний менеджмент при мультисистемній патології» оцінюється в формі підсумкового модульного контролю. Підсумковий контроль з дисципліни «Клінічний ерготерапевтичний менеджмент при мультисистемній патології» регламентується п.5-7 Положення «Про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті». https://pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/NMQ6RVrpAGYuKpw1JoSJApnMMMwbKdxQN9FC2hu.pdf

Методичне забезпечення

1. Робоча програма з навчальної дисципліни «Клінічний ерготерапевтичний менеджмент при мультисистемній патології».
2. Силабус.
3. Тести для поточного контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти.
4. Відеоматеріали.

Рекомендована література

Базова

1. Самойленко В. Б., Яковенко Н. П., Петряшев І. О., та ін. Медична і соціальна реабілітація : підручник. 3-є переробл. і доповн. вид. – Київ : Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2023. – 359 с.
2. Долинський Б., Буховець Б., Погорелова О. Фізична терапія. Ерготерапія : навч. посіб. – Одеса : Університет Ушинського, 2022. – 208 с.
3. Фізична медицина та реабілітація за Бреддомом : у 2 т. Т. 1 / Девід К. Чіфу ; пер. з англ. ; наук. ред. пер. О. А. Данилов. – Київ : ВСВ «Медицина», 2020. – 732 с.
4. Фізична медицина та реабілітація за Бреддомом : у 2 т. Т. 2 / Девід К. Чіфу ; пер. з англ. ; наук. ред. пер. О. А. Данилов. – Київ : ВСВ «Медицина», 2020. – 736 с.

Допоміжна:

1. Карпюк І. Ю., Обезюк Т. К. Основи здорового способу життя. Практичні роботи. Для самостійної роботи студентів [Електронний ресурс] :

навч. посіб. для студентів усіх освітніх програм / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. І. Ю. Карпюк, Т. К. Обезюк. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 419 с. – Електрон. текст. дані (1 файл : 6,53 МБ). – Режим доступу : <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/8fb08add-670d-4607-ad8d-020f9fb54f6c/content>

2. Шевченко В. Г., Муравйов П. Т., Колодій В. В., Бородаєв І. Є. Системне формування і розвиток клінічного мислення студентів за допомогою проблемних методів навчання. Медична освіта. 2023. № 2. С. 103–107. DOI: 10.11603/m.2414-5998.2023.2.13671.

Інформаційні ресурси

1. Кафедра фізичної та реабілітаційної медицини / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sport-health.pdmu.edu.ua/>

2. Наукові та методичні здобутки співробітників кафедри фізичної та реабілітаційної медицини ПДМУ / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.pdmu.edu.ua/handle/123456789/50>.

3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

4. База даних «Законодавство України» (Верховна Рада України) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

5. Клінічні настанови МОЗ України (портал) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://guidelines.moz.gov.ua/>

6. Академія Національної служби здоров'я України (НСЗУ) – офіційний сайт / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://academy.nszu.gov.ua/>

7. World Health Organization (WHO): Rehabilitation 2030 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.who.int/initiatives/rehabilitation-2030>

8. WHO: International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.who.int/standards/classifications/international-classification-of-functioning-disability-and-health>

9. PEDro (Physiotherapy Evidence Database) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pedro.org.au/>

Розробники:

Євгенія СКРІННІК, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичної та реабілітаційної медицини;

Валерій ЖАМАРДІЙ, доктор педагогічних наук, доцент кафедри фізичної

та реабілітаційної медицини;

Людмила КЛЕЦЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичної та реабілітаційної медицини;

Катерина ТАРЯНИК, доктор медичних наук, доцент кафедри нервових хвороб.